

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	24 kor. (12 frt)
Félévre	12 „ (6 „)
Negyedévre	6 „ (3 „)
Egy hó a	2 „ (1 „)
Egyes szám	8 fillér 4 kr.
Vidékre	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnap és vasárnap után is.

Kolozsvár 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Hétfő, Augusztus 3.

A miniszterelnök vad alatt.

Még magyar miniszterelnök nem ült a vádlottak padján. Gróf Khuen-Héderváry az első, aki piros bársonyszékét felcserélte a vádlottak padjával. A legszomorubb a dologban pedig az, hogy nem alaptalan vádat emelnek ellene, hanem a vizsgálat első napján már kiderült, hogy bűnös.

Röviden csoportosítjuk a tényeket, melyekből immár látható az ok-szerű összefüggés és az eseményeknek időben való sorrendje:

Az ellenzék és az ellenzéki sajtó leszerelésének, vesztegetés útján való leszerelésének gondolata Dienes Márton és társaitól ered; Dienes és egyik ügynöktársa felkereste a miniszterelnököt a Teleki-palotában és közölték vele tervüket. A miniszterelnök elutasította őket, de nem a tervüket; csak nem akart közvetlen érintkezésben lenni ezekkel az emberekkel. Gr. Khuen közölte a kapott ajánlatot gróf Szapáry Lászlóval, aki vállalkozott arra, hogy a miniszterelnök minden további beavatkozása nélkül fogja a dolgot rendezni. Most már Szapáry volt az, aki jószágigazgatója útján magához hivatja Dienes és társait és megállapodott velük a teendők iránt. A vesztegetők bebizonyítottak három helyen jártak: Papp Zoltánnál, a „Magyarország”-nál és a „Népszava” kiadójánál, hogy a szociálistákat megnyerjék.

Dienes azért kezdte, Pap Zoltánon, mert lekötöztette volt; őt akarta pénzhez juttatni és őt nemcsak meg akarta vesztegetni, hanem meg akarta nyerni büntetésnek, hogy ő, mint tényleges képviselő vesztegesse meg többi társait.

Ime dióhéjban az egész ügy képe, mely éppen annak ellenkezőjét mutatja, mint amit a kaszinó gáncs nélkül való lovagjai a világgal el akarnának hitetni. Nemcsak az nem áll, hogy a miniszterelnök nem tudott Szapáry munkájáról, de még az sem, hogy talán utólag értesült volna Szapárynak az ő érdekében indított akciójáról; hanem áll az, hogy Dienes látogatása után maga a miniszterelnök költötte fel gróf Szapáry figyelmét a leszerelés legújabb módja iránt. A mi egyébként a két főúr között négyesem között történt, az egészen mellékdolog, valamint az is mellékdolog, hogy ez a két, kaszinói felfogás szerint szeplőtlen gentleman, a parlamenti bizottság előtt nem vall és együttesen beszűletszóval vagy önértékes frázisokkal mentetik a gróf urat.

A parlamenti bizottság nem bíróság; senkit vallomásra nem kényszeríthet és végezetül ítéletet sem hozhat, hanem csak jelentést terjeszthet a Ház elé. Ez a jelentés semmi esetre sem fog úgy szólni, hogy a miniszterelnököt bűnösnek találták. Sokkal valószínűbb, hogy azt fogják mondani, hogy nem találtak egyetlen szót sem, mely a miniszterelnökhöz visz. Ám legyen! Azért a gőgös, pöffeszkedő kényur, aki oly szuverén megvetéssel nézte ezt az országot, mégis ott ül a közvélemény itélőszékén előtt a vádlottak padján, sőt a nyilvánosság esküdtzéke már egyhangulag kimondta rá a vétkest.

A verdikt megvan, de a bíró anyagi büntetést nem szabhat, sőt siketség tettezésével nem szabad a verdiktet meghallania, el kell zárkóznia az általános nagy esküdtzék igazmondása elől; mert azt a gyalázatot nem akarja az országra hozni, hogy legmagasabb tisztviselőjére hivatalosan rástüsse a szégyenbélyeget.

Hadd fusson a szerencsétlen ember a bizonyítékok hiján való felmentéséért és sirassa hédervári magányában saját oktalanságát, mely pillanat alatt letarolta azt a termést, melynek vetésén egy emberéleten át fáradozott. Talán még vigaszul is

szolgál neki, hogy a nemzeti kaszinóban, ahol még a tegnapi szánalmas kihallgatás után is szívélyesen fogadták gróf Szapáry Lászlót, aki továbbra is szabad bejárása lesz és párbajképesnek fogják itélni. És ez a findolos, mert a párbajképesség az ország becsülete felett áll. Csak az a szerencse, hogy a kaszinó által elismert párbajképesség egymagában még nem minősít arra, hogy valaki Magyarország miniszterelnöke legyen.

A pápaválasztás.

— Saját tudósítónktól. —

Berlin, aug. 2.

A Berliner Tagblattnak jelentik Rómából: A tegnapi kongregáció után egy csoport olasz és spanyol bíróknak közepette Gibbous Gusztáv amerikai bíróknak hevesen támadta Rampolla politikáját, mondván, hogy az ő pápasága nagy veszedelmeket hozna az egyházra s ha az eddigi politikáját folytatják, a spanyolországi egyház is úgy fog járni, mint a franciaországi. A bíróknak tesztet többségében a békés pápai politikának szükségességét hangoztatják.

Hová lett a vatikáni kincse?

Róma, aug. 2.

A külföldi bíróknak a Vatikán kincse után nyomoznak, amely Pius pápa idejében száz millió frankra rugott. Ebből csak ma már negyven millió van. Oka ennek részben az, hogy XIII. Leó pápa sok pénzt költött elszegényedett asisztokrata családok felszólítására, részben a tévesztett üzleti spekulációk, részben a rossz gazdálkodás és a számos nagy lopás, a mi a Vatikánban történt.

Vaszary Kolos Rómában.

Rómából írják: Vaszary Kolos bíróknak hercegprimás kedden reggel fél nyolc órakor érkezett meg az örök városba. A pályaház előtt nagy sokaság fogadta, mely az olasz királyt várta. Most lesz Umberto erőszakos halálának évfordulója és minden bizonyítvánnyal a fiú kegyelet hozta atyja sir-jához az olasz királyt.

A kormány igen tapintatosan viselkedik. A bíróknak már a határon várja a vármhatóság kiküldöttje és azzal a kijelentéssel fogadja, hogy a podgyázuk nem lesz vizsgáltnak alávetve. Az állomásfőnökök mindenütt azonnal értesítve lettek, hogy kardinális utazik most át.

A bíróknak-hercegprimás az első napot a kardinálisok látogatásával töltötte el. Kreuschwesterek zárdájában, hol szállást vett, Capesalatro capuai bíróknak-érsek is lakást vett.

Pénteken délután öt órakor vonultak a bíróknak a konklávéba. Ma megfordultam a vatikánban. A konklávé helyiségein még serényen dolgoznak. A Damasus-udvart elzáró négy méter magas fal már elkészült. Oreglia, Rampolla, Nocenni bíróknak megtartják a konklávéban is eddigi lakásaikat, melyek teljesen a klastután belül vannak. A Vatikán előtt állandóan egy század olasz katonaság áll őrt, általános a meggyőződés, hogy két, legkésőbb három nap alatt a pápaválasztás meg lesz ejtve. Az illetékes körök a kombinációktól teljesen tartózkodnak. Ilyesmí nem is kerül szóba. Az első választási aktus lesz a döntő. Az accessus minden valószínűség szerint azonnal meg fogja hozni a kétharmad többséget annak a kardinálisnak, aki az első választási aktus eredményében kiemelkedik. Ha formahiba nem történik, az első accessussal is könnyen befejezhető a választás. A bíróknak-hercegprimást Andor György dr. titkár fogja a konklávéba követni egy inással. Holnap Kopp bírók végzi a gyászertartást a Sixtina kápolnában, melybe jegyekkel eresztik be a közönséget. A konklávé megelőző Veni Sancte misére vonatkozólag és a konklávé szertartásait illetőleg ma küldettek szét a szükséges instrukciók.

A Vatikán kapui mind bezárvák. A bronz kapun át is csak egy magas küszöbön átugorva egy nyílson át lehet bejutni, ha a svájcei megengedik.

A király kegyelme.

Szabadulás az aradi fogházból.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 3.

Ritka módon szabadult ki tegnap az aradi törvényszék fogházából egy ember. A király kegyelme nyitotta meg előtte a fogház ajtaját, s az esetben az az érdekes,

hogy nem a szokásos megkegyelmezésről van szó, midőn a jóviseletű rabok büntetéséből elengednek néhány éve, hanem itt a kegyelem a büntett minőségét változtatta meg.

A király kegyelme Dragán Mihály ottlakai lakost érte, a kit halált okozott súlyos testisértes büntetéstől öt havi börtönrre ítélte az aradi törvényszék.

Dragán Mihály egyszer Ottlaka felé hajtott az országúton kecskijával, s véletlenül összeakadt a tengelye a vele szembe jövő Dávid András szekerekkel. Mikor szétválasztották a kecskát, Dávid az ostaróval rácsapott Dragánra, a ki visszavágta s el akart hajtani. Dávid azonban utána ment s a lábánál fogva lerántotta a kecskáról. A földre teperte és Pavelka Mihálylyal, a ki Dáviddal egy kocsin ült, össze-vissza rugdosta.

Dragánnak is akadt segítője: a fia, aki meg az ő kocsján ült. Apját veszedelemben látva, lekapesolta a kecskáról a löcsőt és odaadta az apjának. Dragán a löcsével hadonázva hátrált a kecskáját, s közben fejbe vágta Dávidot, úgy, hogy ez rögtön meghalt. Egy másik ütés a fején érte Pavelkát, ki hat hétig fektüdt meg az országúti vereteként.

Az aradi törvényszék Dragánt halált okozó súlyos testi sértes büntetéstől hat havi börtönrre ítélte. Minden forumot megjárta a felebbezés, s Dragán egy hónapot ki is töltött már a büntetésből, midőn tegnap megérkezett Aradra a királyi kegyelem.

Azzal az indoklással, hogy Dragán cselekvényében alig lépte át a jogos önvédelem határát, a kegyelem büntetésének hátra levő részét elengedte. Ennek folytán Dragánt még tegnap szabadlábra helyezték.

Esküvő a halálos ágyon.

— Saját tudósítónktól. —

Dolecska András 29 éves vasúti-segéd néhány hónappal ezelőtt tartotta eljegyzését Murdiés Eszter varrónővel. Az esküvőt tegnapelőtt délelőtt 11 órára tűzték ki.

Néhány héttel azonban végzetes baleset érte Dolecskát.

Nagyobb társaságban kirándulást tett a budai hegyek között és hazajövet, leestett egy szikláról.

Akkor mindjárt nem érzett valami különös fájdalmat és így orvoshoz sem ment.

Másnap azonban heves főfájdalmakat érzett és ijedten futott a Rókusórházba, hogy megvizsgáltsa magát.

Az orvos konstátálta, hogy gyenge agyarázkódást szenvedett az esés következtében, de könnyen jóra fordulhat minden, csak pihenjen egy-két hétig.

Dolecska azonban nem fogadott szót az orvosnak, hanem továbbra is járt munkába.

— Ejh, hiszen ugy sem lesz semmi bajom! Kiheverem hamarosan az egészet! Továbbra is dolgozot tehát, aminek az lett a következménye, hogy csakugyan olyan rosszul lett, hogy abba kellett hagyni a munkát.

Jobboldali szélhűdés érte a szerencsétlent, aki napról-napra rosszabbul lett és az orvosok lemondtak róla és megmondták ezt a menyasszonynak is.

A haldokló is sejtette, hogy orái meg vannak számlálva és ezért elhatározta hogy menyasszonyát elveszi hamarosan, még mielőtt meghal.

Tegnapelőtt délelőtt, éppen azon a napon, a melyre az esküvőt kitűzték, egybekel a halálos ágyon menyasszonyával.

A VIII. kerületi anyakönyvvezető egyik helyettese megjelent a Tisza Kálmán-ter 6 szám alatt levő lakásán és összeadta őket.

Utánna a józsefvárosi plébánia egy lelkésze áldotta meg frigyüket.

Dolecska még az eszméleténél volt az esküvő alatt.

Ejjel azonban meghalt.

Egy aradi szélhámós.

Csáky báró viselt dolgai.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 3.

Hirt Jakab szegedi vendéglős abba a különös szerencsére keveredett nemrégiben, hogy egy valószínű báró urat soroztatott a rendes kuncsaftjai közé. Eme bizonyos ur előkelő nonszalanszal szokott olykor beköszöntené és pokoli módon tudta adni az arisztokratát.

— Báró Csáky vagyok Aradról — mondta ilyenkor nemes egyszerűséggel, ha valaki utjába akadt.

Evvett, ivott és gavallérosan fizetett. Közben azonban olyan nagyszerű dolgokról beszélgetett, hogy az embernek szinte elállott a lelkézete. Hogy milyen jó volt az időn a természet! Milyen remek kastélya, pompás lovai vannak neki Aradmegyében.

Egyszer majd elviszi oda Hirt urat is. Mondta még azt is, hogy a feleségét egy huszárfőhadnagy megszoktette és ezért mulat olyan erősen.

Tényleg: a minap beállított és azt mondta a vendéglősnek, hogy viszi magával.

— Csak hogy mindenféle polgári toaletben nem lehet ám oda menni, — tette hozzá. — Itt vannak a minták, tessék választani és ruhát csináltatni, amennyit tesz; én fizetem!

A jámbor vendéglős szabadodott erősen. — No, csak semmi szerénykedés! Az én zsebre megy, punktum!

Eme diskurzus alatt azonban hatalmasan ellátta belső részeit a jeles ur mindenféle jóval. Evett, ivott, majd elment, azt mondta megnezi, hogy mit csinál a négyes fogata s abr koltatták-e rendesen a lovakat. Egy óra múlva egy félrekapott kontyú hölgygel tért vissza. Most ketten mulattak. Cigányt is hozattak és azokat is itatták. A báró ur mulatozás közben elkedvelenedett, a kedvezőtlen természet, a rossz üzleti kilitások aggasztották. De azért, egészséges filozófiával megállapodott abban, hogy busuljon a ló, elég a nagy feje.

Késő éjjeli mulatott a vendég s mert ekkor a helyett, hogy fizetett volna, olyan tünetek mutatkoztak rajta, mint akinek a legforróbb vágya volna a leggyorsabb tempóban, de minden kinosabb feltűnés nélkül eltűnni a végteleen őrben, a vendéglős először az udvariasság határai között felhívta a méltóságos urat, hogy elebb bonyolítsa le csekély huszonhat koronás számláját és azután mehet a pokolba.

A méltóságos báró ur azt felelte, hogy holnap a bankból felszed néhány darab szárazast és fizet.

Hirt természetesen nem azért Hirt, hogy a stammgastjától be engedje magát csapni. Zalogot kért tőle és mikor nem kapott, elvette a báró ur katonakönyvét. Abból meg hamarosan kiderült, hogy ökelmet Csábi Antalnak hívják a valószínű nevén. Csábi és semmi más. Egyszerűen, báró nélkül. De kiderült az is, hogy Csábi ur — szabólegény Aradon.

A rendőrség persze azonnal tudomást vett a dologról és megindította az eljárást a „báró ur” ellen.

UJDONSÁGOK.

Aki nem felebbez.

— Főtárgyalás —

Kolozsvár, augusztus 3.

Az elnök: Maga az a Hajdu Mihály?

A vádlott: En vonék, instálom.

Az elnök: Es tudja, miért áll a bíróság előtt?

A vádlott: Hát tudni csak tudnám, de minek felesérem a szót, mikor a tekintetes ur jobban tudja nálamnál.

Az elnök: Az ügyész ur súlyos testi sértséssel vádolja?

A vádlott: Engem? Pedig Estok uestese soha egy ujjal sem nyultam hozzá.

Az elnök: Nem is őt bántotta, hanem a Borbi Lajost, akivel a vásáron találkoztok.

A vádlott: No, amán lehet, mert az a gyerek sok borsót tört már az orrom alá.

Az elnök: Lehet?

A vádlott: Nem tehetek rá hitet, mert akkuratusan felöntöttem a garatra a vásáron.

Az elnök: Aztán mennyit ivott, hogy annyira berugott?

A vádlott: Isten a megmondhatója, kérem szeretettel, meg a feleségem, mert a feleségem, mindig megolvassa a pénzt, mikor hazatérek, aztán amennyi hiányzik a bugyártárisból, abból kieszei, hogy hány garasára italt fogyasztottam el.

Az elnök: E szerint maga azzal védekezik, hogy a kérdéses alkalommal a sok szeszes ital élvezetétől nem volt beszámítható állapotban.

A vádlott: Ugy-ugy, de hát én nem tudom azt olyan szépen kibökní, mint a bíró ur.

A törvényszék Hajdu Mihályt az enyhítő körülményekre való tekintettel három heti fogházra ítélte.

Az elnök: Megnyugszik az ítéletetben?

A vádlott: Meg én, csak arra kérem a bíró urat, engedje el annak a leülését, hiszen én a tekintetes törvényszéknek nem vettem semmit, aztán az államnak sincs semmi haszna abból, ha én három hétig henyelek és nem bírom az adót megfizetni.

— (Műkedvelői előadás.) A kolozsvári Vasuti Olvasó- és Dalkör s a máv. altisztí kör tegnap tartotta meg színi előadását a nyári Színházban. Ez alkalommal a „Czigány” került előadásra, melyet igen szabatos előadásban volt alkalmunk élvezni. Az előadásban nagyszámú közönség volt jelen, mely többször tüntette ki a műkedvelőket sikeres játékukért. Ugy értesülünk,

hogy az erkölcsi sikeren kívül elég szép anyagi haszon is marad a jelzett jótékony célra.

— (Tüdőbetegek szanatóriuma Algyógyon.) Hunyadvármegye szépséges szép fűrdőhelyén, Algyógyon országos szanatóriumot emel az állam tüdőbetegek számára. A napokban ott időzött bizottság, dr. Axmann Béla miniszteri biztos vezetésével a szanatórium építésére alkalmas helyet már megállapította, egyúttal a költségvetést is elkészítette s eszerint a szanatórium összköltsége 570.000 koronára rug. Ha komoly akadály nem gátolja a terveket, ugy a gyógyintézet építését még ez év őszén elkezdik s így a szanatóriumot a jövő év folyamán talán már át is adhatják nemes és nagyceļu rendeltetésének.

— (Értesítés.) A kolozsvári ev. ref. egyház e hó 3-ára kitűzött rendes presbyteri gyűlése nem fog e napon megtartatni. Az esetleg később tartandó gyűlésre külön értesítővel hívja össze a presbyteriumot.

— (A fa- és fémipariskola értesítője.) Városunk eme kiváló rendeltetést betöltő intézetének a lefolyt iskolai évre vonatkozó értesítője megjelent s az intézetet érdeklő ügyes, csoportosítás számadatakon kívül közli az iskola elmúlt esztendőjének történetét is, főleglve, hogy az ezelőtt vele közös fedél alatt elhelyezett I. Ferenc József iparmúzeum részére külön épületet emeltet, mely jövő tavasszal rendeltetésének át fog adatni s akkor ezen intézmény is megkezdji, illetőleg folytatni fogja tevékenységét. Bármily, az iskolára vonatkozó tudnivalóval szívesen szolgál az igazgatóság.

— (A kolozsvári községi közgazgatási tanfolyamon) a beíratások augusztus hó 26-án veszik kezdetüket Kolozsvárt az új vármegyeház 37. sz. szobájában. Jelenkezni szóval vagy írásban lehet beíratólag augusztus 31-éig. Negyvennél több jelentkező nem vétetik fel. A tanfolyamra csak az vehető fel, aki: a) a főgimnázium, vagy főreáliskola 8 osztályát, vagy ezen középtanodák-kal egyenrangú más középfoku iskolát, vagy megfelelő katonai tanintézetet végzett; b) az iskolai tanulmányok befejezése után valamely községi jegyzői (kőregyezői, r. t. városi jegyzői) irodában, mint aljegyző (segédjegyző, jegyző-segéd) jegyzői irnok, vagy jegyző gyakornok legalább egy évi gyakorlatot töltött s ezt az alispán által láttaozott jegyzői bizonyítvánnyal igazolja; c) az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban bírja; d) fedhetlen előéletű. A félévi tandíj 20 korona. Szegénysorsu hallgatók tandíj-elengedésben részesülnek. A kolozsvári tanfolyam internátussal van egybekötve. A részvételi díj havi 40 korona, melyért lakás (ágynemű nélkül) fűtés, világítás, ellenőrzés mellett kiszolgáltatót reggeli, ebéd és vacsora jár. Ezeken kívül a könyvtár ingyenes használata. Szegény sorsu és jó előmenetelt tanúsító hallgatók október 1-től ingyenes, vagy féldíjjal ellátásban részesülnek. Az internátus felügyelő vezetése alatt áll.

— (Lukács miniszter üdvözlése.)

A hét folyamán nagyobb küldöttség fog tisztelegni Nagybányáról Lukács László pénzügyminiszternél Gellért Endre polgármester vezetése mellett. A küldöttség a város nevében fogja üdvözlölni a pénzügyminisztert abból az alkalomból, hogy Alsó-Fernezezen kényszerű leltésítését engedélyezte és a gyárat az állam költségén építteti fel. A küldöttség Láng Lajos kereskedelemügyi minisztert, a város egykori képviselőjét is fel fogja keresni.

— (Magyar dalárda-kongresszus.)

A magyar dalosok szövetsége — mint már említettük — az idén augusztus 20-án, Szent-István napján Temesvárott tartja meg ünnepélyét, a melyre Telbisz Károly kir. tanácsos polgármester vezetése alatt nagy előkészületek folynak. Mint most Temesvárról jelentik, nagy mozgalom indult meg, hogy a hazai oláh dalárdák is képviseltesék magukat. A mozgalom élén a bánáti dalárdák állanak.

— (Szilágyi Dezső.) Tegnapelőtt volt két esztendeje, hogy végigröpték az országon Szilágyi Dezső váratlan halálának leújtó híre. Emlékezve a gyászos napról, szinte el se hisszük, hogy két esztendeje már, olyan friss a fájdalom, amely lelkünk-ma is átjárja. Sőt e keserves napokban még fájóbban érezzük, hogy az örök-kévalóság oly nagyon sietett őt lefogalni magának. Az ő egyéniségének nagyságára, heroszi alakjára sohasem lett volna nagyobb szükség, mint most, amikor össze-rokadni készült mindaz, amit a nemzet nagyjai titáni erővel, lángoló hazaszeretettel alkottak. Halála évfordulójáról megemlékeztek régi barátai, akik mint Budapest-ről jelentik összejöttek a Városligeti Vampetis vendéglőnek annál az asztalánál, a melynél leggyakrabban képeztek Szilágyi Dezső társaságát s elsősorban megtekintették azt a bronz-mellszobrot, melyet a halás vendéglős Vampetis készíttetett a saját maga számára. Azután kikocsiztak a kerepesi úti temetőbe és megkoszorúzták Szilágyi Dezső sírhantját.

— (Turchányi Olga karriéréje.) A kolozsvári közönség bizonyára emlékszik még a bábaarcu Turchányi Olgára, ki egy darabig itt működött s azután a Magyar Színházhoz volt átköltözve. Odesczából regényes hír érkezik most Turchányi Olgáról. A bájos naiva ugyanis átszöködött a színpadról a chantonhoz és mint orfeum diva tett egy év óta hódító körutat a külföldön. E körútjában jutott el Oroszországba, ahol beleszeretett Wilkynsky Kasimir orosz nagybirtokos és szeszgyáros, a kinek vagyonát több millió rubelre becsülik s miután Turchányi Olga áttért a gör. keleti hitre, az elmúlt hónapban dúsgazdag vőlegénye oltár elé is vezette.

— (Budapesten eltűnt amerikai leány.) Nehány éve jött haza Amerikából Fuchs Janka 19 éves newyorki születésű leány, akinek Magyarországról származó szülei elhaltak az Océánon túl levő nagy városban, hol a kis Janka meglátta az isten napját. Hazahozta a szive a munka Eldorádójából. Hazajött a nagy egyedülvalóságából, de reményességében nagyon csalódott. Rokonokra nem talált itthon s mert a bűn útjába nem akart lépni, a csodaszép barna leány munkába állott s mint vasalónő kereste kenyerét. A szép leány eltűnt Kárpfenstein-u. 2. b. sz. alatt levő lakásáról s ismerői attól tartanak, hogy hogy büntetésének esett áldozatul, vagy emberhus kereskedők kezébe került.

— (Edwárd király talizmánja.) Az angolok elegáns királyáról kevesen tudják, hogy állandóan egy ékszer visel talizmánként a testén. Az ékszer egy vékony aranylánc, amelyen drágakövek vannak s a király bal karján viseli, mint a nők szokták a karperecet. Amikor mostanában Edwárd király Írországból utazott, egy pillanatra véletlenül láthatóvá vált a karperec, amelyet erősen rejtget mindenki előtt, mert nem akar a piperkőcökhöz hasonlónak látszani. A karperec különben igen érdekes történelmi emlék: a szerencsétlen Miksa császáré volt s ő is talizmánjának tartotta. Amikor Mexikó forradalmárai agyonlőtték a császárt, ez az ékszer a karján volt és csak amikor eltemették, vették le róla. Edwárd király nagy becsértja ezt a talizmánt s a világot sem venné le a karjáról soha, még fűzőben sem. Az a hite, hogy ha egyszer leoldná, a szerencsét elvesztené.

— (Amerikai császárság.) Fantasztikus hírt röptenek át a kábelén az Océán tulsó partjáról; a hír még nem nyert megerősítést, de már önmagában véve annyira szenzációs és olyan bizarr, hogy szívesen terjesztjük mi is. A londoni *Star*-nak azt távirja a new-yorki levelezője, hogy ott felfedeztek egy összeesküvés-csoportot, amely nem csakélebb dolognak a megvalósításán működik, mint hogy az Egyesült Államok köztársaságát császársággá változtassa ki. Az összeesküvésnek tagjai azokból az ősrégi yankee-családokból valók, amelyek valóságos arisztokráciát alkotnak a legdemokratább világországban. Már nem mai keletű a dollárhercegek hűsége, egész könyvtára valót irtak már arról európaiak és amerikaiak egyaránt. Tudjuk, hogy elszigeteltek, rátorított társadalmat képzelni sem lehet ennél a yankee-arisztokráciánál. A mióta Henrik porosz herceg járt közöttük, valóságos mániává vált az udvarok felé való sóvárgás s ez adott testet az eszmének, amelyet — ki tudja — talár meg is valósítanak. Az összeesküvés lelkének William Vanderbilt-et mondják, aki jelenleg Európában tartózkodik, mint Vilmos császár vendége. Melléje sorakoznak a Rockefeller, Gouldok-Astorok. Hogy kit akarnak császáruknak megtenni, arról a nagy titkolózásból nem szivárgot ki pozitív hír, de valószínű, hogy csakis önmaguk közül választanák az *empower of The United States* címre a legmértőbbat.

— (Mulaság Új-Tordán.) Az „Új-Tordai Olvasókör“, népkönyvtára javára, e hó 9-én, vasárnap, (kedvezőtlen idő esetén 16 óra) d. u. 6 órakor, az olvasókör udvarán rendezt zártkörű nyári tánevigalmát.

— (Rigó Jancsiék.) Csupa romantikus kép *Chimay* hercegének és hűséges egiányának az élete: hol Kairóban látják őket, hol a Kanári-sziget felé hajóznak, hol meg arról szól a fáma, hogy Rigó Jancsinak már befellegzett, mert más a kegyenc. Mindezek a hírek érdekesek is, színesek is, de nem igazak. Madameet monsieur Rigó boldogan turkókolnak Guerneseyben, egy szép tengerparti városban. A tenger partján szemben, virágos kertben van a villájuk, a terraszát sárga rózsával, a hercegné kegyelt virágjával. Es minden este, ha a hold belemosolyog a tenger tükrebe, bánatos hang csendül egy hegedűn, a Rigó Jancsién. Sürt

esoprot, a város előkelősége hallgatja a terrasz alatt a szívhez szóló melódiákat, a villa környéke valósággal Guernesey korzója lett; boldog a lakosság s a polgármester ur ki is jelentette:

— Hugó Viktor óta nem ért benünket ily kitüntetés!

A polgármester ur arra céloz, hogy Hugó Viktor egyszerű Cuerneseyben aludt, amelynek eddig ez volt az egyetlen nevezetessége. Nos: továbbra is ez marad.

— (Rablógyilkossági merénylet.) Vakmerő rablógyilkosság történt tegnapelőtt éjjel *Okvád*, tolnamegyei közsgében, ahol — mint tudósítónk írja — *Weiner* Jakab gabonakereskedő a családjával együtt megölték. A szomorú eset részletei a következők: *Weiner* Jakab kereskedő elővételekkel foglalkozott egy bécsi gabona kereskedő cég megbízásából. Kedden huszezer forintot kapott *Weiner* a postán a gabonavételre, amiről tudott a kereskedő kocsisa, *Jung* Mihály is. Ez a kocsis, amint megtudta, hogy a gazdájánál olyan sok pénz van, összebeszél *Richter* Márton is *Lehetka* Jakab pajtásaival és elhatározták, hogy *Weinert* kirabolják. Kedden éjjel mind a három ember bekermozott acael behatolt *Weiner* lakására. A kereskedőt már ágyban találták. Revolvert szegyeztek a mellének és a pénzt követelték tőle. *Weiner* e közben felismerte a kocsist, akira rászólt, hogy miért vetemedett ilyenmire. Ez okozta vesztét a szerencsétlen embernek és családjának, mert a megrémült kocsis nyomában elsütötte revolverét. Először *Weinert*, azután pedig a feleségét lötte le. A gyilkosság idején a mellékszobában aludt *Weinernek* 15 éves sógora, *Szacsner* Lajos, aki az ablakon keresztül kimenekült az utcára, úgy mentette meg az életét. A gyilkosok, amint véres munkájukat befejezték, megkerítették s a pénzt amit aztán magukkal vittek. A csendőrség rögtön értesült az esetről, s amikor a gyilkosság színhelyén megjelent, a meglőtt *Weinert* még sikerült annyira életre hozni, hogy megnevezte a gyilkosokat, akiket aztán rögtön le is tartóztattak. Az elrabolt pénzt a három gyilkosnál — felosztva — megtalálták.

— (Humánus katonai rendelet.) Beavatott katonai forrásból jelentik: A közös hadügyi és a magyar honvédelmi kormány egyetértéssel fontos rendelkezést tett a legénységgel való emberséges bánásmódról nézve. A rendelet kiadására a bileki katasztrófa szolgáltatta a közvetlen impulzust. *Pietreich* hadügyminiszter és *Koloss-vary* honvédelmi miniszter, ugyszintén *Wessersheimb* osztrák honvédelmi miniszter bizalmas rendeletben utasították a hadtestparancsnokságokat, illetve a honvédkerületi parancsnokságokat, hogy nyári forráság idején a katonaságnak minden kényelmet biztosítsanak. Figyelmezteti a rendelet a tisztikart, hogy a legénységgel humanusan bánjon. — A rendeletnek már a most folyó hadgyakorlatokon érvényt szereznek.

— (A nagyvárad vérengzés és a miniszterelnök.) Teljesen megbízható forrásból nyertük az értesülést, hogy a Barabás Béla nagyvárad beszámolóján ártatlanul kiontott vérért nem bünhődik meg senki *Gerő* Armin rendőrkapitány ellen hűhóval indított vizsgálatot csak a forma kedvéért folytatták minden aprólékosra kiterjedő részletességgel, mert a nagyvárad rendőrség erőszakoskodása a miniszterelnök politikája érdekében megrendelésre történt. Már pedig, aki felsőbb parancsot teljesít a polgárok vére árán is, az nem büntetést érdemel, hanem váilveretést *Sélley* Sándor miniszteri tanácsos, aki a vizsgálatot a látszat szerint erőlyesen vezette, mint megjósoltuk, kijelentette, hogy a nagyvárad beszámoló alkalmával nem követett el a rendőrség olyan szabálytalanságot, amiért *Gerő* Armin főkapitány ellen csak az eljárás is megindítani lehetne. Hogy a vizsgálat befejezése után ez lesz a határozat, ezt már a vizsgálat megkezdésekor is tudhatták. Ez az oka, hogy *Khuen-Hédervary* miniszterelnököt több már annyira nem érdekelte az egész vizsgálat, hogy annak folyásáról jelentést nem tétetett magának.

Körber utazása.

Budapest, aug. 3.

Bécsből jelentik, hogy *Körber* miniszterelnök ma reggel Ischlből ideérkezett.

Károly román király utazása.

Budapest, aug. 3.

Bécsből jelentik, hogy *Károly* román király, ki Gasteinban fűdőhasználatra való útjában 8-án ideérkezik. 9-én és 10-én ő Felső-génél Ischlben fog időzni.

A pápaválasztás.

Budapest, aug. 2. É. 3 ó.

Rómából jelentik, hogy délelőtti fél 12 órakor a sxtusi kápolna tetejéről a szavazólapok elégetéséből származó füstöt látták főlszállani, a mi a szavazás eredménytelenségét jelenti.

Pénzhamisító banda.

Beregszász, aug. 3.

Beregszászról távirják, hogy ott *Steinberg* György munkási lakos istállójában a napokban 5 koronásokat készítő prést és nagy mennyiségű félig kész ölből előállított 5 koronást találtak. *Steinberg* azt állítja, hogy a prést kompromittálására helyezték el istállójában. A vizsgálatot megindították.

Felolós szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

Privát kutató!

Privát kutatással való kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat úgy magán, mint családi ügyekben, valamint házasság közvetítését, a legnagyobb diskréció alatt elvégezzük. 2-5

M. A. Árpád-utca 24. szám.

Honi gyártmány!

5% EMKE 5%

Legfinomabb „VERGE“ szivarkapapír és „VERGE“ szivarkahüvely Budapesti gyári nagy raktárt tart

Wertheimer Vilmos

Kolozsvár, Széchenyi-tér.

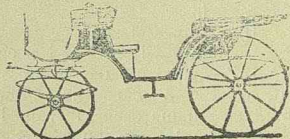
Hogy a t. cz. nagyd. közönség a külföldi nem jobb gyártmányokat teljesen leszokja, igyekeztem fenti hazai gyártmányokat minden helybeli tőzsdébe bevezetni. Tessék csakis **Emke-papírt** és **hüvelyt** kérni.

A t. cz. vevőközönség becses pártfogását kéri

tisztelettel

Wertheimer Vilmos.

2571 11—

Udvari és Társa

kocsigyártó cég legnaggyobb készletet tart **új kocsikból**, elvált a szakmába vágó járatokat, kocsis lakozást, bélést. Megrendeléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsérel. — Védelt írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. 1903. 124—144 Kívánatra árjegyzéket küld.

UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfavendéglo mellett) saját helyiség. Résztvevő kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért.

Minden héten új utazás. Egyetlen sorozat sem ismételtetik.

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a. (Róm. kath. bérpalota.)

Világ-Panoráma

kitüntetve 36 arany- ezüst és bronz-éremmel.

Photoplasztikai körutazások. Az egész világ a maga valóságában. 1903. augusztus 2-től 8-ig:

Velenceze.

Pompás sorozat.

Látható: délelőtt 9—12-ig, délután 2—10 ór.ig.

Bélepti díjak felnőttek számára 40 fillér, tanulók, gyermekek és katonák (örmes o o tertől lefelé) 20 fillért fizetnek. o o

Törs és Ormai

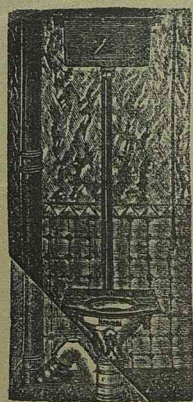
mérnök-vállalkozók 2305 55—105

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten

Elvállalja

vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kácslyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

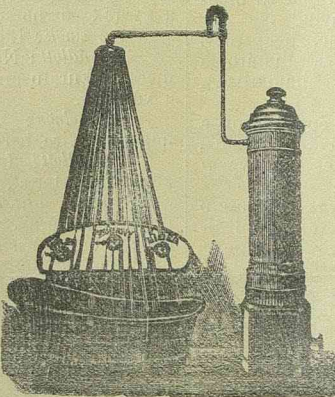
Fűdőszobák, gőzfűdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan klesetel: szivattyu-művek berendezését.

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

vas-, agyag-és ólom-csővek, szivattyu-kutak

vízvezetési és csatornázási cikkek. Költségvetések ingyen és bérmentve.

Mátyás király

tér.

Gróf Rhédey

palota.

Schuster Emil

Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadászati és fényképezési kellékek áruháza

Telefonszám: 185.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát: +—+

Utazási kellékekben:

ugymint kézi- és ládabőröndök, legjobb minőségű szabadalmazott vesszőkosarak minden nagyságban, kézi- és nyakba agató táskák, takarók (Plaid) és összekötő szijjak, utiberendezések (Nessesairek), toilett-czikkék, valódi angol és francia illatszerek és szappanok.

Fényképezési kellékekben:

Kézi, állványos és Kodak zsebkamrákból filmek, üveglemezek a leghíresebb gyárakból, másoló-papírok, levelezőlapok és vegyszerekből, szóval minden megkivánható kelléket eredeti gyári árak mellett.

Vadászati kellékekben:

Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn Suhl. H. Pieper és Neuman Freres belgiumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereikből bármilyen Caliberben 38 kor.-tól 600 kor.-ig; Revolverek, Browning és Bär czellővő és flobert pisztolyok, revolvértöltények, töltényhüvelyek, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellékek stb., vadászcipők, eszímák, vadászharisnyák, kalapok és sapkák. Vízhatlan loden és teveszőrkabátok, felöltők és gallérok, valódi dániai mosható iramszarvasbőr-kabátok, szőrmével bélelt és béleletlenül, bőrsapkák és sisakok.

Alkalmi ajándéktárgyak:

Díszműárak, valódi bronzöntvények, író-, teázó- és liquer-készletek. Gyermekek-játékszerek, torna- és testedző-szerek, hinták stb. Tűzijátékok, lampionok, Con-fetti és Serpentin.

Az eredeti Gramophon-Amerikai Gramophon-Társaság hangosan beszélő, zenélő- és szavalo-gépeit, eredeti gyári árakon 100, 150—200 koronáig; ugyszintén az ezekhez megfelelő lapokból állandó nagy raktár magyar, német, angol, francia, olasz kiadásokban. **Gramophonokat** megfelelő referenciák mellett **havi részlettörlesztés** mellett is árusítok eredeti gyári árakban.

Schuster Emil.

Ajánlom a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ujonnan berendezett

mechanikai kerékpár és varrógép

javító műhelyemet

Kolozsvárt, Egyetem-utca 6. sz. a.

Kerékpár 70 frttól 90 frtig. Hozzá tartozó felszerelések: köpeny 4—6 frtig.

Tömlő gumi 2-30—3-50-ig. Minden egyes bicikli alkatrészt szintén kapható jutányos áron és kitűnő minőségben. 2594 64—* **HERMANN E.**

2 ügynök fix fizetéssel felvétetik!

Értesítések

a legolcsóbb árban vétetnek föl **Gombos Ferencz „Lyceum“** könyvnyomdájában Kolozsvárt, Egyetem-utca 7-ik szám alatt.